

הגברת התחרות

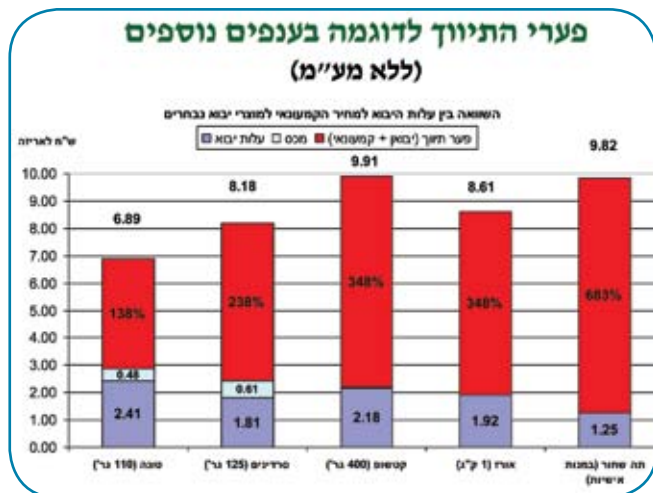
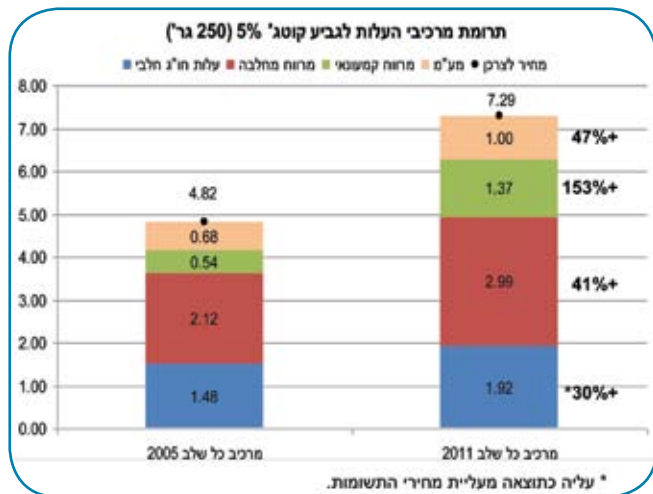
הורדת מחיר החלב לצרכנים עמדת משרד החקלאות ל"דוח קדמי"

כפי שהוצגה בישיבת הממשלה ב-7.8.2011

ערך: יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

הממשלה קיימה דיון ראשון בהצעת ראש הממשלה בשיתוף שרי האוצר והתמ"ת, לאמץ את "דוח קדמי". צוות משרד החקלאות הציג את עמדת המשרד בצורה ברורה ורהוטה והצליח לשכנע כמה שרים מתנדנדים להתנגד להצעה ובכך למנוע קבלת החלטה בנושא. ערכתי את המצגת של המשרד והיא מובאת לפניכם במלואה

ככל, מגלה משרד החקלאות בראשותה של השרה אורית נוקד, התנגדות חריפה להצעות "דוח קדמי" ותומך בהמשך המדיניות הקיימת, שנבחנה רק לאחרונה, במסגרת תהליך החקיקה של חוק החלב, שגם אושר בכנסת בסוף מרץ 2011, ברוב של 62 חברי כנסת וללא מתנגדים. הצוות של השרה כלל את ד"ר תניב רופא, סמנכ"ל בכיר לתכנון וי"ר מועצת החלב, אוזי צוק בר - סמנכ"ל מחקר וכלכלה, ואת צביקה כהן. הם ראויים להערכה רבה על העבודה המקצועית והעמדה הנחושה שגילו מול הנציגים מהמשרדים האחרים. להלן המצגת שהוצגה בישיבת הממשלה

חשיבותו הלאומית של ענף הרפת

- ביטחון ויציבות באספקת חלב לאוכלוסייה;
- פרישת התיישבות בכל הארץ ושמירת קרקעות;
- פרנסה באזורים נעדרי חלופה;
- גידול מספוא - שטחים ירוקים ושימוש במי קולחין;
- הרפת קולטת פסולות של תעשיית המזון.

מהיכן הכול התחיל - הקוטג' כדוגמה

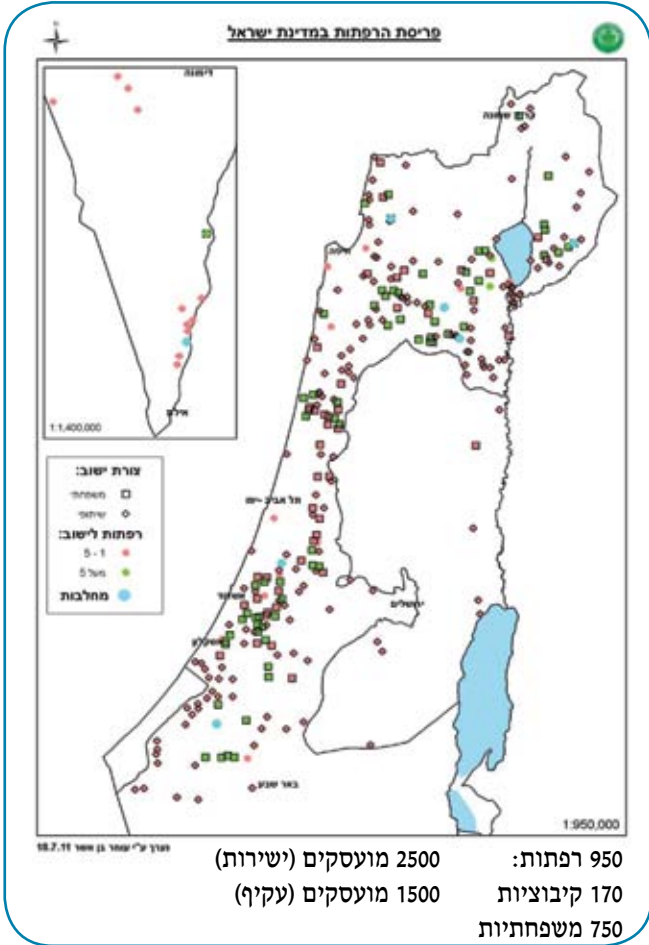
א. יבוא גבינות ואבקת חלב

"בתוך 5 שנים יתאפשר יבוא ללא הגבלה עם מכס מינימלי" - מתוך דוח קדמי
השפעת ההצעה על מקטעי הייצור הרפתניים - יקטין את היקפי הייצור ויעצור אפשרות להתייעל, יגרום למחסור בחלב בקיץ המחלבות - בגבינות - היתכנות להקטנת נתח שוק, באבקות - הגדלת הרווח למחלבה

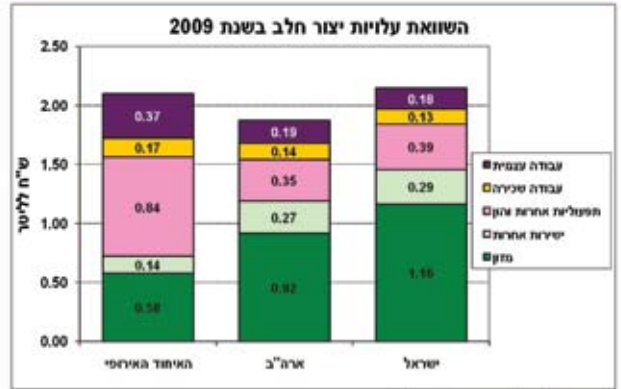
הרשתות - אין הקטנת פער תיווך
הצרכן - אין מנגנון שיבטיח הוזלת מחיר לצרכן

ב. פגיעה במחיר המטרה

פגיעה מידית של 6-5 אגורות ובהמשך - פגיעה מצטברת

הרפתן הישראלי מרוויח כמחצית מעמיתו האירופאי!

השפעת הפגיעה במחיר המטרה על מקטעי הייצור
רפתנים - יפחית את הכנסת הרפתן, יסכן את רפתות ובמיוחד את
הקטנות
מחלבות ורשתות שיווק - אין הקטנת פער תיווך. אולי יגלגלו חלק

האפ"ש מייבש מרבצים רטובים כל השנה!

**אתכם
במאבקכם
הצודק**

אפר פצלי שמן
הוא הפתרון האידיאלי
כשהמרבץ יבש:

נפיר אינבאז בדר"ר

התקשרו לחנה ותקבלו את השירות המסור והמהיר
עומדים לשירותכם ומחכים להזמנה ראשונה או חוזרת
טל. 08-6234276 נייד: 057-7790381 פקס. 08-6234277 חנה

- ✓ העטינים נקיים והפרות נקיות
- ✓ פחות תאים סומטיים בחלב
- ✓ פחות דלקות עטין
- ✓ פחות זבל לפינוי

סיכום השפעת ההצעות דוח קדמי על מקטעי מוצרי החלב

נושא	הרפתנים	המחלבות	רשתות השיווק	הצרכנים
הגדלת הייבוא	יקטין את היקפי הייצור ויעצור אפשרות להתייעל	היתכנות להקטנת נפח שוק	אין הקטנת פער תיווך	אין מנגנון שיבטיח הוזלה לצרכן
פגיעה במחיר המטרה	יפחית את הכנסת הרפתן	אין הקטנת פער תיווך	אין הקטנת פער תיווך	היתכנות להורדת מחיר באגורות בודדות
תחרותיות במקטע הרפת	בטווח הארוך יבטל את התכנון בענף - סגירת הרפתות הקטנות	אין הקטנת פער תיווך	אין הקטנת פער תיווך	היתכנות להורדת מחיר באגורות בודדות
חובת דיווח רווחיות + צוות לבחינת התחרותיות	אין השפעה	השפעה מסוימת בטווח הארוך	השפעה מסוימת בטווח הארוך	

סיכום

- האחראים העיקריים לעליית המחירים הם מקטעי המחלבות והרשתות;
- לפני כ-4 חודשים עבר חוק תכנון משק החלב פה אחד בכנסת, לאחר עבודת חקיקה מסודרת בת 3 שנים;
- ועדת קדמי מציעה שינויים לאחר בדיקה קצרה של הענף, ומבלי לבחון את ההשלכות הרבות של המלצותיה;
- עיקר ההמלצות עוסקות במקטע הפחות בעייתי - הרפת;
- ההצעות יגרמו נזק בלתי הפיך למקטע הרפת ויחשפו את הציבור למחסור בחלב ניגר בחודשי הקיץ;
- ספק רב אם ההצעות - פתיחת הייבוא והתחרותיות במקטע הרפת ישפיעו על הורדת המחירים לצרכן;

הצעת משרד החקלאות

- בטווח הארוך - הגברת תחרותיות במקטעי המחלבות ורשתות השיווק;
- בטווח הקצר - טיפול בפערי העיבוד והשיווק על ידי פיקוח על המחירים במוצרים נבחרים;
- המשך התייעלות תוך שימור ענף רפת החלב במסגרת ענף יציב ומתוכנן;
- יבוא מבוקר של גבינות קשות בהתאם להסכמי סחר בין-לאומיים. ■

לצרכן? אולי יעלו רווחיותן? לא ברור הצרכנים - אין מנגנון שיבטיח הוזלת מחיר לצרכן (תאוריית המכפיל לא מעשית)

ג. תחרותיות במקטע הרפת

קיבוע המכסה והפעלת מחיר תחרותי לכמויות שמעל המכסה השפעת התחרותיות במקטע הרפת על מקטעי הייצור בשרשרת רפתנים - בטווח הארוך יבטל את התכנון בענף - סגירת הרפתות הקטנות מחלבות - אין הקטנת פער תיווך. יצור קניבליזם בין המחלבות בנתחי שוק.

רשתות שיווק - אין הקטנת פער תיווך הצרכנים - היתכנות להורדת מחיר באגורות בודדות

ד. מחלבות ורשתות

1. חובת דיווח רווחיות
2. צוות לבחינת התחרותיות

רפתנים - אין השפעה מחלבות ורשתות - השפעה מסוימת בטווח הארוך הצרכנים - השפעה שולית בטווח הארוך.

מאמרים, הערות והארות נא להפנות

בדואר אלקטרוני: hmb-malul@icba.org.il